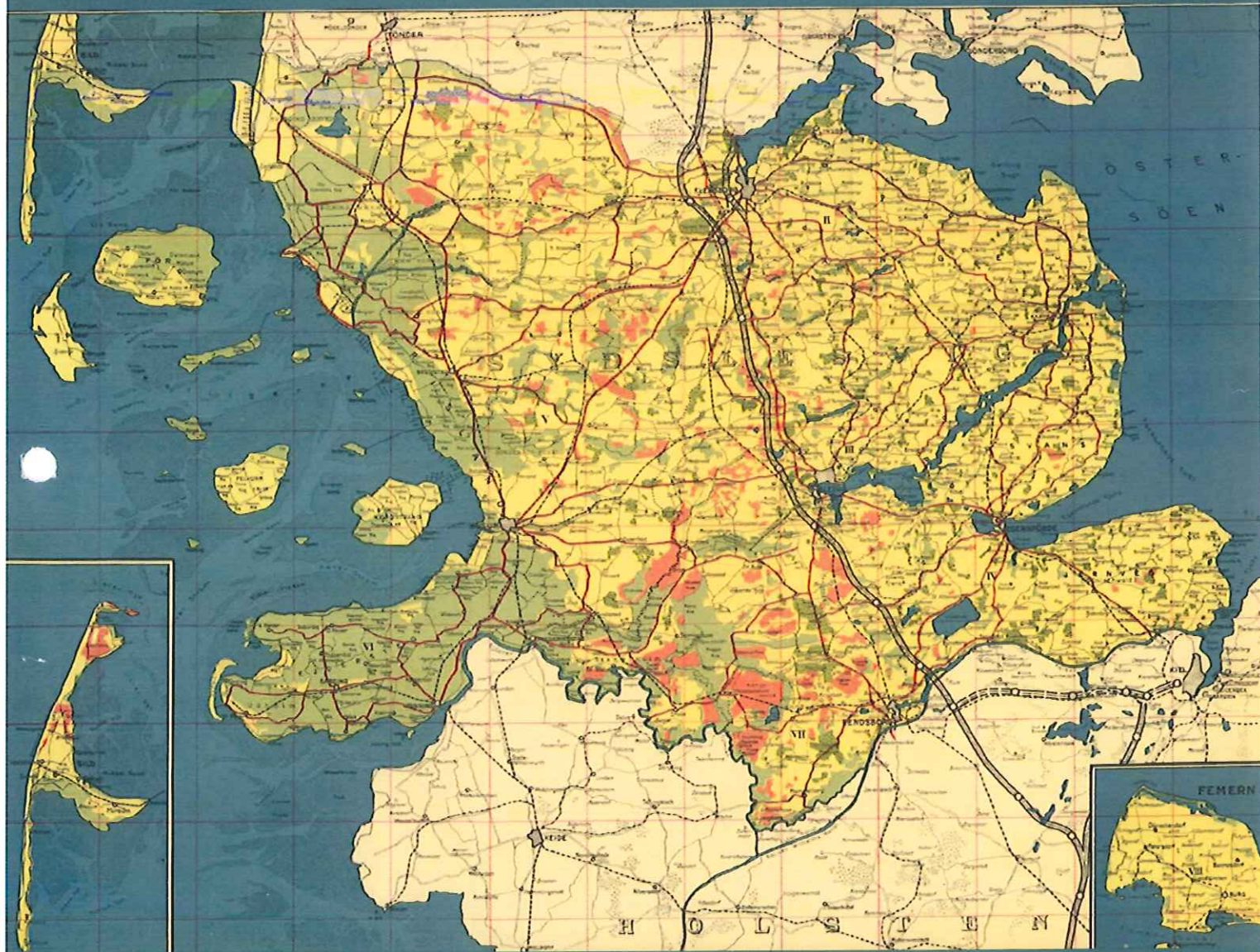

AV&AV
DANSK CENTRALBIBLIOTEK
FOR SYDSLESVIG

Resultataftale mellem Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og Sydslesvigudvalget 2013

Resultataftale 2013-15

mellem

Dansk Centralbibliotek

og

Sydslesvigudvalget

1. Indledning

Denne resultataftale er indgået mellem Sydslesvigudvalget og Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig.

Resultataftalen omfatter Dansk Centralbiblioteks og Forskningsafdelingens virke i perioden 1. januar 2013 til 31. december 2015, jf. § 5 stk. 2 i lov om Sydslesvigudvalget og tilskudsordninger på undervisningsministerens område for det danske mindretal i Sydslesvig.

Bibliotekets strategi er 2 – 3 årige, hvorfor vi gerne ser disse strategier som en del af resultataftalen. Dog med den bemærkning at de fremtidige indsatsområder hele tiden vil tilrettes, når nye behov opstår. Grundet de statslige bevillingsregler fastsættes det årlige bevillingsniveau i henhold til de på de årlige finanslove opførte midler, og efter drøftelser mellem Sydslesvigudvalget og Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig.

I aftalen er der formuleret konkrete resultatkrav for Dansk Centralbibliotek og Forskningsafdelingens virke baseret på egne formulerede formål og målsætninger. Sydslesvigudvalgets driftstilskud udgør sammen med virksomhedens øvrige indtægter den økonomiske ramme, inden for hvilken DCB og Forskningsafdelingen skal opfylde resultataftalen.

Resultataftalen indgås med det formål at udbrede kendskabet til Dansk Centralbibliotekets og Forskningsafdelingens virke og for at sikre, at prioriteringen af tilskuddet fra Sydslesvigudvalget sker på et så oplyst grundlag som muligt.

Resultataftalen er ikke retligt bindende. Ifølge lov om Sydslesvigudvalget og tilskudsordninger på undervisningsministerens område for det danske mindretal i Sydslesvig har Dansk Centralbibliotek og Forskningsafdelingen alene driftsansvaret for egen virksomhed.

2. Præsentation af Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V.

2.1. Baggrund

Dansk Centralbibliotek er det danske bibliotek i Sydslesvig. Hovedbiblioteket er beliggende i Nørregade 59, Flensborg. Der er filialer i Slesvig, Lolfod 89 og i Husum, Nystaden 81. Derudover er der et fællesbibliotek på Jes-Kruse-Skolen, Egernførde. Biblioteksvæsenet råder pt. over 2 bogbusser, som betjener hele det sydslesvigske område med besøg ved 25 skoler og 27 børnehaver, 6 fritidshjem, 9 skolefritidsordninger samt 1.447 registrerede private låner, hvis lånerkort ofte indeholder en hel familie.

Biblioteket servicerer Dansk Skoleforening for Sydslesvig e. V. ved at stille materialer til rådighed til fritidslæsning fra skolebibliotekerne. Biblioteket har en stor samling af lokallitteratur, der går under betegnelsen: Den Slesvigske Samling. Den Slesvigske Samling består af ca. 56.500 materialeenheder, bøger, film, musik, pjecer m.v..

Derudover er der under Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V. en selvstændig forskningsafdeling ”Studieafdelingen og Arkivet”, der har eget selvstændigt budget og selvstændig styrelse: Tilsynsrådet. Biblioteket varetager også forvaltningen for denne afdeling.

I 2011 var bibliotekets udlån 605.885 inkl. skolebibliotekernes fritidsudlån, mens biblioteket i Flensborg havde 101.023 besøgende (se nøgletal 2.7.). Ved flytning af filialen i Slesvig vil der fremover kunne tælles som i Flensborg. På øvrige betjeningssteder er der ikke monteret apparater til tælling af publikum.

Der gennemføres ugentlige arrangementer primært i perioden 1. september til 30. april. Derudover deltager og bidrager biblioteket ved årsmøder, sommerhøjskole, midsommerfest, litteraturfest.nu samt diverse aktiviteter i flertalssammenhæng, hvor mindretallet som helhed deltager.

2.2. Organisation, medlemmer og personale

Bibliotekets øverste myndighed er Biblioteksbestyrelsen, hvis medlemmer er udpeget af, og repræsenterer følgende organisationer: Grænseforeningen e. V., Grænseforeningen, Sydslesvigsk Forening, Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger, Sprogforeningen, Dansk Skoleforening for Sydslesvig samt tre medarbejderrepræsentanter.

Den daglige ledelse varetages af bibliotekschefen. Organisationen er opdelt i områderne: Økonomi-IKT-Sekretariat, Personalefunktion-Service-Danskkurser samt Formidling.

Forskningsafdelingens øverste myndighed er Tilsynsrådet, hvis medlemmer er udpeget af Grænseforeningen, Sydslesvigsk Forening, Dansk Skoleforeningen for Sydslesvig og Historisk Samfund for Sønderjylland. Bibliotekschefen er ”født” formand.

Den daglige, faglige ledelse varetages af lederen af Forskningsafdelingen.

Vedtægterne bearbejdes pt.

2.3. Historie

Bibliotekets rødder går tilbage til bogsamlingen i journalist Gustav Johannsens private hjem i Flensborg fra 1890.

Da Johannsens bogsamling ikke kunne rumme mere, fortsatte biblioteksarbejdet fra 1920 i Flensborghus. ’Flensborghus Bogsamling’ varetog biblioteksopgaven for det danske mindretal frem til 1959.

Litteratursamlingen omkring det gamle hertugdømme Slesvig blev en selvstændig enhed, der siden 1949 kaldtes ’Den Slesvigske Samling’.

En af de største begivenheder indenfor det danske biblioteksvæsen i Sydslesvig, var biblioteksnybygningen i 1959. Bygningen blev anset som en af de mest moderne danske biblioteksbygninger.

Med oprettelsen af ’Studieafdelingen og Arkivet’ i 1963, bekræftedes biblioteket som en regional forskningsinstitution.

Allerede kort tid efter nybygningens indvielse, bemærkedes manglen på arealer igen. I 1987 kunne en tilbygning tages i brug, og arealet forogedes til det dobbelte.

Biblioteket er stadig præget af voldsom tilvækst af bøger og andre materialer, og specielt af en øget mængde af arkivmateriale som fortsat indleveres.

I 2008 hhv. 2010 blev indgangspartiet og udlånsarealet ombygget og nyindrettet. I forbindelse med nyindretningen i 2010 blev Den Slesvigske Samling åbnet for publikum.

2.4. Mission

Dansk Centralbibliotek har til formål

- at drive biblioteksvirksomhed til gavn for det danske mindretal i Sydslesvig i videst mulig overensstemmelse med bibliotekslovgivningen i Danmark
- at formidle dansk og nordisk sprog og kultur
- at fremme kendskabet til Sydslesvigs særpræg
- at fremme historisk og videnskabelig forskning og formidling
- at indsamle, registrere og bevare arkivalier

2.5. Vision

Visionen for biblioteket er

- at udvikle og implementere det virtuelle bibliotek
- at tilpasse det fysiske bibliotek i forhold til det på ethvert tidspunkt gældende bibliotekstilbud/indhold
- at implementere oplevelsesbiblioteket
- at Dansk Centralbibliotek deltager aktivt i den udvikling som Bibliotek & Medier melder ud som national udviklingsstrategi for folkebibliotekerne i Danmark (Folkebibliotekerne i videnssamfundets 5 anbefalinger: Bilag 1)

http://www.bibliotekogmedier.dk/fileadmin/publikationer/rapporter_oevrige/folkebib_i_vidensamfundet/pdf/Folkebib_i_videnssamf.pdf

- samt at inddrage de for Sydslesvig relevante dele af Danmarks Biblioteksforenings indsatsområder i såvel udvikling som ved aktiv deltagelse med henblik på implementering i perioden 2012 – 2014.

2.6. Strategi

Biblioteket skal bestå af en fysisk, en virtuel og en oplevelsesdel for såvel børn som voksne. Biblioteket skal have åbningstider så alle målgruppers behov tilgodeses.

Således opfyldes opgaven omkring videns- og informationsformidling, støtte af den livslange læring og at være et kulturelt tilbud til borgerne under hensyntagen til den særlige forpligtelse biblioteksvæsenet i Sydslesvig har omkring det danske og det nordiske.

Dansk Centralbibliotek er desuden overbygning på skolebibliotekerne hos Dansk Skoleforening for Sydslesvig e. V. i henhold til aftale af 21. juni 2000.

Dansk Centralbibliotek vil deltage aktivt i implementeringen af den i Danmark nationale udviklingsstrategi på biblioteksområdet.

Biblioteket vil i 2012 sikre materialeforsyningen til alle dele af Sydslesvig i form af en struktur, der tilgodeser mindretallets borgere.

Biblioteket vil fastholde det samlede udlån på 2011-niveau samt forøge antallet af elektroniske services.

Den Slesvigske Samling vil have høj prioritet vedrørende formidling af mindretallets kulturarv og markedsføringen deraf.

Biblioteket vil i samarbejde med andre danske institutioner/organisationer fortsat udvikle arrangementsvirksomheden specielt Litteraturfestivalen i samarbejde med Nordisk Informationskontor.

Administrative funktioner inden for personaleforvaltningen vil løbende blive analyseret med henblik på optimering.

2.7. Nøgletal

Udviklingen i besøgstal

	2007	2008	2009	2010	2011
	95.928*	68.755*	93.848*	109.863*	101.023*

* = besøgstal Flensborg – fra 2012 tælles også i Slesvig

Udvikling i udlån

	2007	2008	2009	2010	2011
Samlet udlån	651.119	583.850	615.654*	586.610	605.885
Deraf til skolerne	275.812	206.798	218.359	193.829	193.867

* indeholder ikke manuelle udlån

Materialebestand

	2007	2008	2009	2010	2011
	436.321	433.254	428.002	409.609	399.391

Medarbejderudvikling 2007 – 2011

Årsværk					
DCB	2007	2008	2009	2010	2011
I alt medarbejdere	45,96	43,32	46,29	43,55	41,29
Forskningsafdeling	2007	2008	2009	2010	2011
I alt medarbejdere	5	4	5	4,92	3,92

Udvikling i tilskuddet fra den danske stat til DCB i alt (€ 1.000)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Driftstilskud	3.243.600	3.361.400 ¹⁾	3.445.300 ²⁾	3.525.000	3.495.660	3.495.660
Anlægstilskud						
Projektilskud*						
I alt	3.243.600	3.361.400	3.445.300	3.525.000	3.495.660	3.495.660

* 2011 var første år Sydslesvigudvalget uddelte projektilskud i henhold til § 15 i den nye Sydslesviglov. Loven trådte i kraft 1. april 2010

- 1) eksklusiv tilskud til Nordisk Informationskontor, inklusiv éngangsbeløb 70.000 € til Den Slesvigske Samling
- 2) eksklusiv tilskud til Nordisk Informationskontor

3. Økonomi

Til løsning af opgaveporteføljen havde Dansk Centralbibliotek i 2011 indtægter for i alt 3.745.884 € til biblioteksdrift, jfr. herunder:

Bidragyder	Beløb i Euro	Beløb i DKK	Andel
Den danske stat	3.242.820	24.169.062	86,57 %
Offentlige tyske tilskud	367.021	2.735.444	9,80 %
Øvrige tilskud	690	5.143	0,02 %
Diverse Indtægter	135.353	1.008.799	3,61 %
I alt	3.745.884	27.918.448	100,00 %

Vores budgetterede indtægter for foreningen i 2013 er i alt (3.853.750 €), jf. tabellen herunder:

Budgettal 2013

Bidragyder	Beløb i Euro	Beløb i DKK	Andel
Den danske stat	3.370.000	25.050.895	87,45 %
Offentlige tyske tilskud	350.250	2.603.583	9,09 %
Øvrige tilskud	500	3.717	0,01 %
Diverse Indtægter	133.000	988.656	3,45 %
I alt	3.853.750	28.646.851	100,00 %

Dansk Centralbiblioteks regnskab 2011 fordelt på udgiftstyper

område	Udgifter i 2011 i alt €	Andel af samlede udgifter	Tilskud fra DK €	Andel DK	Tilskud fra Slesvig-Holsten i alt €	Andel Slesvig-Holsten i alt	Øvrige indtægter €	Andel øvrige indtægter
Biblioteks-virksomhed	3.616.265		3.242.820	86,6 %	367.021	9,8 %	136.043	3,6 %
Personale	2.209.011	61,1 %	1.912.346		216.438		80.227	
Administration	279.305	7,7 %	241.795		27.366		10.144	
Bygninger	314.305	8,7 %	272.095		30.796		11.415	
Materiale	549.644	15,2 %	475.828		53.854		19.962	
Inventar	19.909	0,6 %	17.235		1.951		723	
EDB	202.525	5,6 %	175.326		19.843		7.355	
Biler og busser	41.566	1,1 %	35.984		4.073		1.510	
Div. driftsudgifter	0	0,0 %	0		0		0	
	3.616.265	100,0 %	3.130.609		354.321		131.335	

område	Udgifter i 2011 i alt €	Andel af samlede udgifter	Tilskud fra DK €	Andel DK	Tilskud fra Slesvig-Holsten i alt €	Andel Slesvig-Holsten i alt	Øvrige indtægter €	Andel øvrige indtægter
Forskningsafdelingen	294.213		252.840	86,7 %	0	0,0 %	38.682	13,3 %
Personale	249.185	84,7 %	216.121		0		33.064	
Trykning publikationer	37.213	12,6 %	32.275		0		4.938	
Øvrige udgifter	2.259	0,8 %	1.959		0		300	
Inventar	0	0,0 %	0		0		0	
EDB	5.556	1,9 %	4.819		0		737	
	294.213	100,0 %	255.174		0		39.039	

4. Konkrete mål for Dansk Centralbiblioteks arbejde i 2013

4.1. Biblioteksvirksomhed

Biblioteket skal fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet ved at stille bøger, tidsskrifter, lydbøger og andre egnede materialer til rådighed såsom musikbærende materialer og elektroniske informationsressourcer, herunder Internet og multimedier.

Biblioteket skal bestræbe sig på at stille videogrammer til rådighed.

Folkebiblioteket formidler kommunale og statslig information og information om samfundsforhold i øvrigt.

Der skal være etableret biblioteksbetjening af de børn og voksne, der er afskåret fra selv at komme på biblioteket.

Åbningstider skal være tilpasset brugernes behov.

Der skal være filialer eller andre betjeningstilbud, hvor betjeningsområdet gør det hensigtsmæssigt.

Bibliotekstilbuddet skal stå til rådighed for enhver for benyttelse på stedet og for udlån af materialer.

Biblioteket skal gennem deltagelse i det almindelige lånesamarbejde søge at skaffe brugerne det materiale, som biblioteket ikke selv råder over (dansk og tysk lånesamarbejde).

Biblioteket samarbejder med Dansk Skoleforenings skolebiblioteker.

Lån af materialer fra biblioteket og betjening på biblioteket er vederlagsfrit for brugeren.

Biblioteket kan opkræve et gebyr for overskridelse af lånetiden.

4.1.1. Det fysiske bibliotek

Biblioteket skal anskaffe og vedligeholde en samling af faste og elektroniske materialer, herunder bøger, tidsskrifter, lydbøger, cd'ere, dvd'ere, multimedier m.v. med henblik på at fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet.

4.1.2. Det virtuelle bibliotek

Biblioteket skal udvikle tilbuddet vedr. elektroniske materialer og publikums adgang til elektroniske kilder. Dette gøres bl.a. i samarbejde med centralbiblioteket i Vejle, som tegner og distribuerer licenser efter behov. DCB stiller licenser til rådighed i såvel biblioteket som til slutbrugeren.

Biblioteket vil arbejde intensivt på en politisk vedtagelse i Danmark vedr. adgang til nationale licenser, idet erfaringen har vist os at landegrænsen er en stor udfordring i forbindelse med ophavsret på dette område.

I 2013 forøges hastigheden på implementering af Danmarks Digitale bibliotek (DBB) Kulturstyrelsen: www.kum.dk stiens hele navn hvilket medfører alvorlige udfordringer omkring ophavsret for Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

4.1.3. Oplevelsesbiblioteket

Biblioteket tilbyder kulturelle oplevelser i form af arrangementer (foredrag, fastelavn, påske- og juleklip, halloween m.v.) for børn og voksne. Disse gennemføres i hele landsdelen – ofte i samarbejde med andre danske organisationer.

4.2. Formidling m.v.

Området varetager materialeindkøb, katalogisering og registrering af materiale til børn og voksne. Dertil kommer højt specialiseret katalogisering og emneindeksering af de særlige materialer til Den Slesvigske Samling. Der klargøres og katalogiseres materialer til Dansk Skoleforening for Sydslesvig e. V.

4.2.1. Den Slesvigske Samling

Den Slesvigske Samling er DCB's historiske kerne. Samlingens fornemste opgave er, og har gennem tiderne været, at oplyse omkring de særlige forhold i Sydslesvig og servicere med materiale desangående. Målgruppen er det danske mindretal i Sydslesvig, men også i høj grad alle med interesse for dansk kultur nord og syd for grænsen. Den Slesvigske Samling indgår som en vigtig brik i grænseregionens

forskningsvirksomhed. Den fysiske bogsamling suppleres med målrettede elektroniske tilbud/applikationer og udvikles løbende.

4.2.2. Formidling

I biblioteker og bogbusser modtages nye lånere og der foretages rådgivning og vejledning. Formidlingen sker i form af personlig og digital rådgivning, præsentation af nyheder, mundtligt, ved udstillinger, på hjemmesiden og i avisen.

Bibliotekarerne er ude af huset med bogpræsentationer, billedbogs-biograf, fortælling ved forældreaftener, på distriktsmøder samt deltager i årsmøderne, ”sundhedsdage”, kirkehøjskoledage og lignende.

4.2.3. Arrangementsvirksomhed

Arrangementsvirksomheden understøtter sprog og læsning, viden om Danmark og IT-kompetencer. Læsekredsene bakkes op gennem fremskaffelse af romaner i sæt og anskaffelse af særlige sæt i tæt samarbejde med Nordisk Informationskontor. Læsekredssættene stilles til rådighed for alle borgere via synlighed i bibliotek.dk.

Arrangementerne er i det hele taget i vid udstrækning i samarbejde med andre sydslesvigske organisationer.

4.2.4. Bogbusserne

Bogbusserne kører mellem Skelbækken og Ejderen. 330 forskellige ture bliver det til på et år, hvor hvert stop besøges 10 gange. Busserne kommer til 25 skoler, hvortil der beholdrettes ca. 30.000 bøger (stikprøvekontrol 2010) til skolebibliotekernes fritidsudlån, 27 børnehaver, 6 fritidshjem og 9 skolefritidsordninger, hvor materialerne skiftes ud i en løbende strøm. Dette bliver på årsbasis et udlån på ca. 65.000 materialeenheder. Derudover deltager bogbusserne i ca. 15 arrangementer på årsbasis.

4.2.5. Udstillinger

Udstillinger i Flensborg Bibliotekets sale arrangeres i samarbejde med Sydslesvigs danske Kunstforening og Nordisk Informationskontor. Samarbejdet med Nordisk Informationskontor søges løbende udbygget med henblik på opbygning af et indhold i tilbuddene, der svarer til et ”Nordens Hus”. Udstillingsarealet udlånes også gratis til andre danske organisationers aktiviteter

Markedsføring af bibliotekets udstillings- og arrangementsvirksomhed sker på hjemmesiden, i avisen og i to årlige arrangementsprogrammer med tilhørende pressemeddelelser, plakater og flyers.

4.2.6. Tilgængelighed

Biblioteket i Flensborg har åbent 55 timer/uge (52 uger).

Biblioteket i Slesvig har åbent 26 timer/uge (45 uger) + 3 timer/uge (vinterhalvår)

Biblioteket i Husum har åbent 24 timer/uge (45 uger) + 3 timer/uge (vinterhalvår)

Fællesbiblioteket i Egernforde har åbnet 8 timer/uge (40 uger).

Bogbusserne har åbent i 264 timer/uge (40 uger).

4.3. IKT

4.3.1. Hardware

Bibliotekets PC'ere udskiftes efter 3 – 4 år. Computerskærme udskiftes hvert 3 – 5 år.

Øvrig hardware udskiftes efter behov.

Bibliotekets mindre servere er virtualiseret og ventes udskiftet hvert 4 – 5 år. Når SUN-serveren til bibliotekssystemet skal skiftes overvejes en driftsløsning.

Indkøb af hardware foretages som hovedregel i samarbejde med de øvrige danske institutioner.

4.3.2. Telefon

Bibliotekets IP-telefoner er af samme fabrikat som Skoleforeningen, SSF og Flensborg Avis har købt. Det opdateres og udskiftes i samarbejde med disse.

4.3.3. Software

Hvor det er muligt anskaffes software via SKI eller Select-aftaler.

4.3.4. Kommunikation

Internetadgangen leveres af KMD, Telekom og TDC. Telefoni leveres af Telekom. Aftalerne vurderes løbende for at opnå det bedste forhold mellem pris og ydelse.

Der samarbejdes med Skoleforeningen, SSF og Flensborg Avis om at udnytte eksisterende aftaler og linjer bedst og billigst.

	Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i pct.	Bemærkning
2013	Det fysiske bibliotek - Voksen	Som konsekvens af brugerundersøgelsen laves plan for optimering af indretningen i voksenudlånet.	Min. af indretning af 3 siddegrupper	2	OBS Inventar-konto
2014		Optimering og justering af indretning			
2015		do.			
2013	Det fysiske bibliotek - Voksen	Informationsskærme indpasses i udlånet og i Informationen tilsvarende i Husum og Slesvig samt plan for indhold på informationsskærme. (Rum i rummet)	Min. 2 i Flensborg, 1 i Husum og 1 i Slesvig med 3 info-punkter	4	I samarbejde med IKT
2014		Optimering og justering i forhold til udviklingen i Danmarks digitale bibliotek og ding/ting			
2015		do.			
2013	Det fysiske bibliotek - Børn	Justering af indretning i børnebiblioteket - inkl. mobile betjeningsø'er	Justeringen realiseret 31.12.2013	8	
2014		Udvikling i forhold til Danmarks digitale bibliotek følges			
2015		do.			
2013	Det fysiske bibliotek - Service				
2014					
2015		Udskiftning af den "gamle" elevator fra 1958 (myndighedskrav)			
2013	Det digitale bibliotek - Voksen	Formidling af ikke-boglige materialer og e-ressourcer	Nominel stigning i udlånet af ikke-boglige materialer på 2 %	4	

2014		Udvikles og justeres i forhold til elektronisk medieudbud			
2015		do.			
2013	Det digitale bibliotek - IKT	Udvikling af moduler til ding/ting-samarbejdet	1 modul er udviklet og i drift ved udgangen af 2013.	12	
2014		Udvikles løbende i forhold til muligheder i ding/ting			
2015		Implementering af nyt bibliotekssystem (Kombit). Biblioteket er en del af udviklingen i Danmark			
2013	Det digitale bibliotek - Indkøb/acc.	EU-udbud med andre biblioteker nord for grænsen med henblik på fælles indkøb og klargøring af AV-materiale	Opnåelse af bedre priser /rabatter og effektivisering af arbejdsprocesser	4	
2014		Udarbejdelse af nyt EU-udbud vedr. boglige materialer i samarbejde med danske biblioteker	Opnåelse af bedste priser og mængde-rabatter		
2015					
2013	Oplevelsesbiblioteket – Voksen	Flere tilbud til læsekredse og andre læsere. En del af tilbuddet skal relateres til ”litteraturfest.nu” og nordisk kulturformidling	5 læsekredse m.v. benytter tilbuddet	4	
2014		Optimering og justering af tilbud i forhold til udviklingen af ”litteraturfest.nu”.			
2015		do.			
2013	Oplevelsesbiblioteket – børn	Beskrivelse af projekt ”Børnehaven” i samarbejde med Team Service (samarbejdspartnere involveres)	Projektplan færdig 31.12.2013	8	
2014		Projekt ”Børnehaven” realiseres	150 børn besøger haven		
2015					
2013	Oplevelsesbiblioteket – Den Slesvigske Samling			5	
2014		Udmøntning af 1864-jubilæumsåret i form af foredragsrækker, billedudstillinger og andre præsentationer samt historiske ekskursioner	Min. 120 deltagere ved foredrag		

2015		Temaarrangementer i anledning af afslutning af 2. verdenskrig i form af foredragsrækker, billedudstillinger og andre præsentationer samt historiske ekskursioner	Min. 120 deltagere ved foredrag		
2013	Partnerskaber - Børn	Bibiana – udstilling med workshops m.m. (Dansk Skoleforening, Sydslesvigsk Forening, Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger, Sprogforeningen, Aktivitetshuset, Centralen for Undervisningsmidler, Dansk Centralbibliotek)	1.000 besøgende til udstilling 200 besøgende til workshops	10	
2014					
2015					
2013	Partnerskaber - Børn	Sommerunger – ferieaktiviteter/Flensborg. Videreudvikling af pilotprojekt fra 2012. (Aktivitetshuset, Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger, Dansk Skoleforening, Dansk Centralbibliotek)	30 børn (pædagogisk begrænset)	5	
2014		Sommerunger – ferieaktiviteter/Flensborg Videreudvikling af projekt fra 2013. (Aktivitetshuset, Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger, Dansk Skoleforening, Dansk Centralbibliotek)	40 børn (pædagogisk begrænset)		
2015					
2013	Partnerskaber - IKT	Etablering af et fælles MPLS-baseret Sydslesvignet sammen med Dansk Skoleforening, Flensborg Avis og Sydslesvigsk Forening	DCB er tilsluttet ved årets udgang.	8	
2014		Samarbejdet og udviklingen fortsættes	Busserne tilsluttes via wi-fi på skolerne		
2015		do.			
2013	Åbne biblioteker - voksne	Afklaring af resultataftale 2012 hhv. projektansøgning 2011		6	
2014		Afhængig af 2012 og 2013			
2015					
2013	Åbne biblioteker - børn				

2014		Projektbeskrivelse af Børnebus, der har fokus på formidling og nye digitale muligheder i en åben betjeningsform	Projektbeskrivelse færdig 31.12.2014		
2015		Iværksættelse af projekt Børnebus Afhængig af udvikling i Husum	Bussen i drift 31.12.2015		
2013	Inspiration og læring - Den Slesvigske Samling	Eksposering af Den Slesvigske Samling udvalget oplagte fora & miljøer i det øvrige Danmark samt dansk-vendte kyster	12 oplæg med min. 30 deltagere pr. gang	5	
2014					
2015					
2013	Professionel udvikling - Born	Relationskompetencer. Vidensdeling i børne-teamet (og voksen-teamet)	Teamet skal opnå læring vedr. det gode samspil mellem bibliotekar og barn. Afprøves løbende og evalueres ved arrangementer.	3	
2014					
2015					
2013	Professionel udvikling - Born	Fortælling- og højt-læsningskompetencer styrkes	Kursus for teamet gennemføres. Kompetencer afprøves ved 4 arrangementer.	2	
2014					
2015					
2013	Professionel udvikling - Information	Optimering af kunde-service	At gennemføre 2 kurser for medarbejdere med kundebetjening	2	
2014					
2015					
2013	Professionel udvikling - Service	Fælles udbud med de andre danske institutioner/organisationer på forsikringsområdet.	Reduktion af omkostninger	2	
2014		Fælles udbud med andre danske institutioner/organisationer på energiområdet.	Reduktion af omkostninger		
2015					
2013	Professionel udvikling – Admini-	Optimering af digital fakturering ”Therefore faktura” hos brugerne deraf	Færdig 31.12.2013	2	

	stration	og i forvaltningen samt integration i Navision			
2014		Vurdering om evt. ny budgetlægnings- og opfølgingsmetode.	Vurdering skal foreligge senest 31.12.2014		
2015					
2013		Substitutløsning for noglepersoner intern. Gerne eksternt og inden for mindretallet.	Gennemført pr. 30.9.2013		
2014		Uddannelse af substitutter.	30.9.2014		
2015					
2013		Personemapper i NAVISION og Therefore	Oplæg udfærdiges til 31.12.2013		
2014		Personemapper i NAVISION og Therefore			
2015		Personemapper i NAVISION og Therefore			
2013	Frivillighed - voksen	Opfølgning af rapport 2012	Afsluttet pr. 30.6.2013	2	
2014		Evt. implementering af organiseret frivillighed			
2015					
2013	Frivillighed - Born	Bibiana – udstilling Frivillige skal involveres i rundvisning	5 frivillige har ved afslutningen af Bibiana-udstillingen være aktive rundvisere	2	
2014		Evt. fortsat udvikling af brug af frivillige			
2015					

4.4. Forskningsafdelingen

År	Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i pct.	Be-mærkning
2013	Forsknings-projekt 1	Projektbeskrivelse og ansættelse af ph.d. i samarbejde med et universitet	Afsluttet medio 2013	15	
2014		3 - årigt ph.d. uddannelsesprojekt 2013 - 2016	Grundforskning Der foreligger et manuskript til artikel		
2015		do	Grundforskning		
2013	Forsknings-projekt 2	3 - årigt ph.d. uddannelsesprojekt 2010 – 2014 ”Kirker og kirkebrug i hertugdømmet	Afslutning af grundforskning og udarbejdelse af afhandling	20	

		Slesvig 1500 -1800”			
2014		do	Udgivelse af afhandling		
2015					
2013	Forskningsprojekt 3	Iværksættelse af forskning ”DK i det tyske udenrigsministerium første halvdel af 20. årh.”	Der foreligger et manuskript til artikel	15	
2014		Fortsættelse af forskning			
2015		Fortsættelse af forskning			
2013	Forskningsprojekt 4	Udarbejdelse af projektbeskrivelse for et forskningsbaseret formidlingsprojekt med udgangspunkt i arkivets samling og mindretallets historie	Afsluttet ultimo 2013	5	
2014		Udførelse af forskningsbaseret formidlingsprojekt			
2015		do			
2013	Arkivopgave 1	Opfølgning på indgåede afleveringsaftaler og modtagelse af spontane afleveringer	Løbende indsamling og registrering. Løbende ajourføring på hjemmesiden.	10	
2014		Do	do		
2015		Do	do		
2013	Arkivopgave 2	Scanning af billedsamlingen og offentliggørelse af billedmateriale	1000 stk. ultimo året	10	
2014		do	do		
2015		do	do		
2013	Arkivopgave 3	Vidensindsamling om arkivmæssig håndtering af e-arkivalier, herunder kontakt til relevante samarbejdspartnere	Research eksternt afsluttet ultimo 2013	10	
2014		Kortlægning af mindretallets systemer og indgåelse af aftaler om aflevering af e-arkiver	Aftaler indgået ultimo 2014		
2015		Valg af teknisk platform og standarder omkring aflevering	Start på indsamling af E-arkiver		
2013	Formidling 1	Deltagelse i eksterne videnskabelige og folkelige netværk	Videnskabelige og folkelige foredrag, i alt 6	10	
2014		do	do		
2015		do	do		
2013	Undervisning 1	Undersøge og planlægge undervisning på kandidatniveau	Afsluttet ultimo året	5	
2014		Udbyde og gennemføre			

		undervisning på kandidatniveau			
2015		do			

4.5. Øvrige forpligtelser

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V. er en tysk juridisk enhed, indført i Amtsretten Flensburg den 21. februar 1997 med nr. VR 1572 (Vereinsregister).

Biblioteket får ud over tilskud fra Danmark også tilskud fra landet Slesvig-Holsten, kredsene Nordfrisland og Rendsborg-Egernfælde, kredsfræ byer Flensburg og Kiel samt ca. 73 kommuner i landsdelen Slesvig. Som følge af tilskuddet fra tysk side og placeringen i Tyskland skal de til bevillingerne knyttede betingelser fra tysk side ligeledes tilgodeses fx "Jahresabschluss", "Verwendungsnachweis", andre krav til regnskabsmæssig afrapportering m.v.. Således skal der tages hensyn til såvel regler, love, vejledninger tilknyttet de tyske bevillinger, tysk lovgivning generelt fx i forhold vedrørende skat, moms, pensionsforsikringer m.v. som til danske regler på tilsvarende området, hvilket kræver, at biblioteket har dybtgående viden på samtlige områder for at kunne opfylde samtlige krav.

"Foreningens regnskabsudarbejdelse og administration er underlagt et betydeligt antal love og forskrifter, der omfatter såvel danske- som tyske regler om forvaltning, budget- og bevillingsregler, skatteret, momsret, ansættelsesret, bogføringsregler samt regnskabsregler. Et sådant omfattende sæt regler stiller betydelige krav til kompetencer og ressourcer" (citat fra Revisionsprotokollat af 27. marts 2012). Grundlæggende hviler Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og Forskningsafdelingen på danske forudsætninger, hvor det er muligt.

5. Bevilling, resultatvurdering og regnskabsaflæggelse

5.1. Bevilling

Sydslesvigudvalget yder i 2013 til Dansk Centralbibliotek et grundtilskud på i alt

3.686.750 €

fordelt med 3.370.000 til biblioteksvirksomhed hhv. 316.750 € til forsknings- og arkivvirksomhed.

5.2. Udbetaling

Tilskuddet til Dansk Centralbibliotek afholdes af § 20.84.01. Tilskud til Danske Kulturelle Anliggender i Sydslesvig.

Dansk Centralbibliotek modtager tilskuddet i 12 lige store månedlige rater, der udbetales forud.

5.3. Ikrafttrædelse

Aftalen træder i kraft den 1. januar 2013 og løber indtil den 31. december 2015, hvor aftalen ophører med mindre andet aftales. Efter enighed mellem aftalparterne kan der justeres i aftalens opgaver i aftaleperioden. Jf. Sydslesviglovens § 21 har Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og Forskningsafdelingen pligt til at indberette opståede ændringer i deres virke, der har betydning for, om stotten anvendes eller vil blive anvendt til formålet, til Sydslesvigudvalget og Undervisningsministeren.

Overordnet gælder det endvidere, at de opstillede resultatkrav og resultatmål tager udgangspunkt i hele Dansk Centralbibliotek for Sydslesvigs virke og er således ikke alene baseret på det af Sydslesvigudvalget

beslutede driftstilskud. Som følge deraf vil evt. ændringer i den økonomiske ramme have indflydelse på graden af målopfyldelse.

5.4. Resultatvurdering og opfølgning

Årlig vurdering af resultatkrav og -mål

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig skal for 2013 (og de øvrige år, som aftalen gælder), til Sydslesvigudvalget og Undervisningsministeriet udarbejde og fremsende en årsrapport, herunder et årsregnskab samt et revisionsprotokollat, med oplysninger om tilskuddet fra Undervisningsministeriets anvendelse senest 1. juni 2014. Årsrapport m.v. aflægges i henhold til *Bekendtgørelse om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.m., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget*.

Undervisningsministeren afgiver en opfølgingsrapport til Sydslesvigudvalget om de modtagne årsrapporter med en vurdering af, om driftstilskuddet er anvendt i overensstemmelse med udvalgets afgørelse, jf. Sydslesviglovens § 19.

Den samlede målopfyldelse drøftes på et årligt møde mellem Sydslesvigudvalget og Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og Forskningsafdelingen. Drøftelse tager særlig sigte på vurderingen af opfyldelsen af resultatkrav, hvor målopfyldelsen beror på en konkret og/eller skønsmæssig vurdering.

Halvårlig status

Som led i Sydslesvigudvalgets tilsyn skal Dansk Centralbibliotek derudover aflevere en halvårsstatus, som skal være Sydslesvigudvalget i hænde den 15. juli 2014. Denne halvårsstatus skal indeholde en foreløbig afrapportering på de opstillede mål, samt på foreningens virke generelt.

Bekræftelse i igangværende aktivitet

Endvidere skal Dansk Centralbibliotek senest to uger forud for hver tilskudsudbetaling til Sydslesvigudvalgets sekretariat fremsende en bekræftelse på, at aktiviteten fortsat er i overensstemmelse med de i aftalen indeholdte mål- og resultatkrav, jf. Sydslesviglovens § 12 stk. 7.

5.5. Genforhandling

Genforhandling af aftalen kan finde sted ved væsentlige ændringer af det grundlag hvorpå kontrakten er indgået, når der foreligger væsentlig misligholdelse fra en af aftalparterne og i øvrigt når parterne er enige herom, jf. Sydslesviglovens bestemmelser herom.

5.6. Regnskab og revision

Årsrapport og revisionsprotokollat skal være forsynet med Biblioteksbestyrelsens og Tilsynsrådets originale underskrifter.

Årsrapporten udarbejdes i henhold til *"bekendtgørelse om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.m., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget"*.

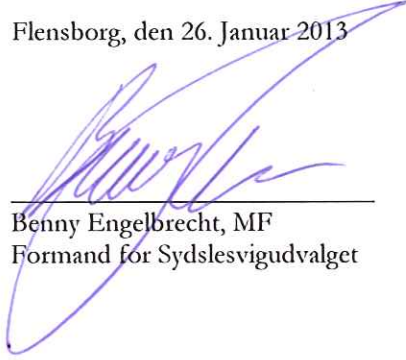
5.7. Misligholdelse/opfølgning

Sydslesvigudvalget kan træffe afgørelse om tilskud helt eller delvis tilbageholdes, jf. Sydslesviglovens § 20 stk. 2.

5.8. Opsigelse

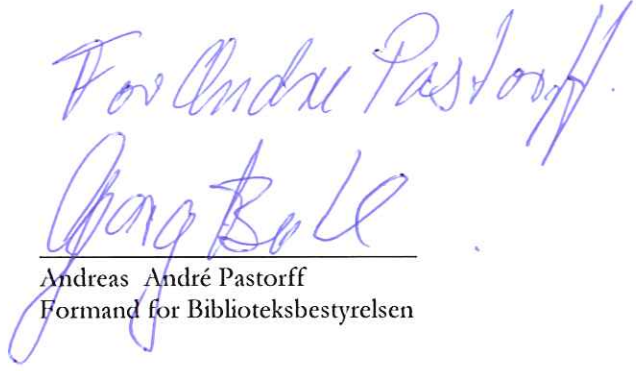
Opsigelse i forbindelse med misligholdes af kontrakten kan ske med henvisning til § 20 i Sydslesvigloven.

Flensborg, den 26. Januar 2013

Benny Engelbrecht, MF
Formand for Sydslesvigudvalget

For Andre Pastorff.

Andreas André Pastorff
Formand for Biblioteksbestyrelsen

7. Opsummering af udvalgets anbefalinger

Udvalget har valgt at adressere både de generelle samfundsmæssige fordringer til biblioteket og brugernes mere konkrete behov ved at opstille en række anbefalinger til den fremtidige biblioteksudvikling. Anbefalingerne er opdelt i fem indsatsområder:

1. Åbne biblioteker
2. Inspiration og læring
3. Danskeres Digitale Bibliotek
4. Partnerskaber
5. Professionel udvikling.

Indsatsområderne og de mere konkrete anbefalinger gennemgås i det følgende. Som led i den generelle indsats for at realisere anbefalingerne vil indsatsområderne blive indarbejdet i Udviklingspuljen for folke- og skolebiblioteker allerede i efteråret 2010. Desuden kan anbefalingerne danne afsæt for udarbejdelsen af den lokale bibliotekspolitik, som udvalget anbefaler kommunerne at påbegynde.

For at sikre at biblioteksbetjeningen i større omfang baseres på evidensbaseret viden, iværksættes en proces, der skal udbygge den evidensbaserede viden om bibliotekernes effekt og om ønsker og behov hos bibliotekernes brugere og ikke-brugere.

1. Åbne biblioteker

Udvalget anbefaler, at der løbende udvikles nye koncepter for det fysiske biblioteksrum. Derudover bør biblioteket lokalt arbejde systematisk med at etablere alternativer til det traditionelle biblioteksrum, såsom biblioteker, der er integreret med andre typer institutioner, samt nye fleksible bibliotekstilbud.

Begrebet 'åbne biblioteker' bruges til at understrege, at det nye bibliotekskoncept lægger op til, at bibliotekerne i fremtiden øger graden af tilgængelighed og mere systematisk arbejder på at sikre, at biblioteket er et tilbud til hele befolkningen. Her tænkes både på lange åbningstider, gerne med differentieret betjening, og på en indbydende indretning af biblioteksrummet. Denne anbefaling sigter også mod, at biblioteket bevares som frirum, samtidig med at der arbejdes med en målsætning om at appellere til flere målgrupper end i dag med differentierede tilbud og en bredere vifte af ydelser.

Ønsket om adgang til flere materialer kan bl.a. imødekommes gennem en bedre formidling af materialerne og gennem bedre digitale biblioteker.

Brugernes efterspørgsel efter flere arrangementer kan bl.a. imødekommes ved, at bibliotekerne i højere grad samarbejder om fælles koncepter for arrangementer og aktiviteter, som gennemføres lokalt enten som konkrete rejsende arrangementer eller som koncepter for programsatte aktiviteter. Disse aktiviteter kan så vidt muligt også kobles til bibliotekets digitale tilbud, som det f.eks. sker med aktiviteter for børn.

Der kan i højere grad arbejdes med brugerstyrede aktiviteter, debatfora og eksponering af partnerskaber. Det kan eksempelvis være partnerskaber med forlæggerne om en præsentation af årets vigtigste værker eller partnerskaber med andre kulturinstitutioner om kulturelle aktiviteter og kreative værksteder. Det kan også være kulturelle aktiviteter i samspil med oplysningsforbund, lokale forfattere og kunstnere, hvor idealet er at gøre biblioteket til et kultur- og medborgerhus.

Åbne biblioteker er også den nye betegnelse for biblioteker, som i en del af åbningstiden er uden personale. Åbne filialer har på kort tid vist sig at være en model, der i en række lokalsamfund kan revitalisere mindre biblioteker og øge brugernes benyttelse.

Udvalget anbefaler:

- At biblioteksrummet ses som et selvstændigt medie, der skal udvikles
- At der udvikles en mere målrettet og offensiv formidling af materialer
- At der etableres partnerskaber om aktiviteter i biblioteksrummet
- At der skabes fælles koncepter for arrangementer
- At de fleksible betjeningsformer videreudvikles.

2. Inspiration og læring

Udvalget anbefaler, at folkebibliotekerne arbejder systematisk på at videreudvikle og forstærke bibliotekets lærings- og inspirationstilbud med udgangspunkt i brugernes behov.

Bibliotekerne har allerede en række nationale samarbejder om lærings- og inspirationsaktiviteter. Samarbejdet med Integrationsministeriet om lektiehjælpscaféer, samarbejdet med IT- og Telestyrelsen om projektet Lær mere om it og samarbejdet med Undervisningsministeriet om kampagnen Læselyst er de mest udbredte blandt bibliotekerne.

Biblioteker er ikke uddannelsesinstitutioner, men kultur- og videninstitutioner. Deres særlige kendetegn er deres åbne og uformelle karakter, der ikke stiller krav om medlemskab, betaling og forkundskaber. Denne position giver bibliotekerne nogle særlige eller unikke muligheder for at nå grupper, der af den ene eller den anden grund har barrierer i forhold til mere formelle institutioner. Der foregår kun i begrænset omfang undervisningsaktiviteter i klassisk forstand på bibliotekerne.

Det er udvalgets opfattelse, at bibliotekerne fortsat bør satse på et bredt spektrum af lærings- og inspirationsaktiviteter, men at de i særlig grad bør fokusere på at hjælpe borgere med at udvikle grundlæggende it- og informationskompetencer samt læsefærdigheder.

Udvalget anbefaler, at der i kommunerne iværksættes et samarbejde mellem folkebiblioteker og oplysningsforbund om sammen at sikre den bedst mulige udnyttelse af kommunens ressourcer til livslang læring. Gennem dialog og konkrete aftaler mellem de to områder kan der opnås en bedre effekt af den fælles læringsindsats.

Udvalget anbefaler:

- At der etableres lokale partnerskaber med oplysningsforbundene
- At der sker en udbygning af den eksisterende indsats for at udvikle danskernes it-færdigheder
- At der etableres en indsats for i partnerskaber at fremme læsning blandt læsesvage befolkningsgrupper
- At der arbejdes målrettet med programsatte aktiviteter i biblioteket.

3. Danskernes Digitale Bibliotek

Udvalget anbefaler etableringen af Danskernes Digitale Bibliotek (DDB) som en fælles digital formidling til danskerne. Dermed vil biblioteket ud over fysiske materialer kunne tilbyde digitale medier som film, spil, musik og litteratur.

Desuden vil brugeren få adgang til nye oplevelser, en digitaliseret kulturarv og netværk med andre brugere via sociale medier. DDB vil både fremstå som en fælles indgang til bibliotekerne på internettet og bidrage til, at borgeren møder biblioteket andre steder på internettet, hvor dette er relevant.

Forudsætningen for at kunne imødekomme brugerens ønsker om flere materialer er, at der etableres en bedre formidling af de digitale materialer, således at disse bliver mere synlige for brugeren. Det er

en udfordring for bibliotekerne at skabe en sammenhængende formidling af både fysiske og digitale materialer.

På kort sigt er det afgørende for bibliotekerne at styrke brugerens adgang til materialerne, herunder også adgangen til forskningsbibliotekernes samlinger.

Der kan i tilknytning til DDB etableres et samarbejde mellem de lokale biblioteker med henblik på at koordinere udviklingen af infrastrukturen, at fremme udbredelsen af fælles løsninger og eventuelt at varetage bestillerrollen i forhold til driftsløsninger, der leveres af eksterne leverandører.

Målet er i første fase at udvikle fælles formidling, som man har gjort med børneportalen, Palles Gavebod. DDB lanceres snarest muligt med en plan for integration af digitale medier som film, spil, musik, litteratur og digitaliseret kulturarv i de følgende år. Det er udvalgets opfattelse, at realiseringen af DDB er den mest hensigtsmæssige måde at udvikle netadgangen til bibliotekernes ressourcer på. Det skal dog anføres, at eksponering af ressourcerne på internettet formodentlig vil føre til øget benyttelse. Da der i høj grad vil være tale om benyttelse af rettighedsbelagte digitale materialer, skabes der et latent udgiftspres på kommunerne.

Der er behov for at klarlægge kravene til den fremtidige digitale infrastruktur på biblioteksområdet, som DDB skal være en del af. Der skal udarbejdes forslag til en nærmere udformning af DDB, herunder scenarier for forskellige ambitionsniveauer.

De økonomiske omkostninger med hensyn til etablering, drift og afledte konsekvenser skal analyseres, og der skal opstilles modeller for den organisatoriske forankring af DDB.

Folkebibliotekernes ledere bør i løbet af 2010 tage initiativ til en konsolidering af bibliotekernes licenskøb, som i dag foregår både gennem en licensgruppe og gennem ad hoc-konsortier. Afhængigt af den politiske vilje til at digitalisere kulturarven bør Styrelsen for Bibliotek og Medier støtte folkebibliotekernes formidling af den digitaliserede kulturarv.

Mange borgeres adgang til mere specialiseret faglitteratur eller decideret forskningslitteratur er afhængig af folkebibliotekernes samarbejde med forsknings- og uddannelsesbibliotekerne. Folkebibliotekerne bør tage initiativ til at udvikle mulighederne for digital dokumentlevering og så vidt muligt etablere søgeadgang til forskningsbibliotekernes betalingsbelagte digitale ressourcer.

Folkebibliotekerne bør desuden støtte forskningsbibliotekernes bestræbelser på at fremme den frie adgang til offentlig finansieret forskning og arbejde på at gøre det indhold, som folkebibliotekerne og deres brugere selv producerer, offentligt og vederlagsfrit tilgængeligt, f.eks. gennem anvendelse af creative commons-licenser.

Udvalget anbefaler:

- At DDB hurtigst muligt etableres som en fælles organisation for alle nationale biblioteksservices med udgangspunkt i et tæt samarbejde om fælles data, fælles arkitektur og koordineret formidling
- At de relevante interessenter aftaler de organisatoriske rammer for DDB
- At folkebibliotekerne skaber en endnu tættere koordinering af indkøbet af digitale materialer
- At formidling af digitaliseret kulturarv etableres som indsatsområde
- At folkebibliotekerne udvider lånesamarbejdet med forskningsbibliotekerne til også at omfatte digitale materialer, hvor dette er muligt
- At folkebibliotekerne styrker den frie adgang til information ved at understøtte creative commons og open access.

4. Partnerskaber

Udvalget anbefaler, at biblioteket arbejder systematisk med at etablere forpligtende partnerskaber til at skabe en mangfoldighed af tilbud på tværs af den offentlige sektor, erhvervslivet og civilsamfundet.

Dette skifte indebærer både en anden prioritering og en ændret organisering af arbejdet i biblioteket. Det er lige præcis her, det er muligt at ændre det samlings- og produktorienterede bibliotek til en innovativ og fællesskabsbyggende kraft, der bruger viden- og kulturressourcer som byggemateriale.

Partnerskaber er et centralt indsatsområde for det enkelte folkebibliotek. De kan bl.a. bidrage til, at biblioteket bliver mere tilgængeligt ved at borgerne møder biblioteket i nye sammenhænge. Det er særligt oplagt for bibliotekerne at drage nytte af netværkseffekter på det digitale område ved at indgå partnerskaber med andre kulturinstitutioner.

Partnerskaber kan generelt skabe grundlag for mere velfungerende og sammenhængende offentlige ydelser med udgangspunkt i borgerens behov. Derudover kan partnerskaber udvikle og udfordre biblioteket og dermed danne udgangspunkt for innovation og nye tilbud.

Folkebibliotekerne er attraktive partnere, fordi biblioteket har en lang tradition for åbenhed og fungerer som omdrejningspunkt for mange aktiviteter i lokalsamfundet. Desuden har biblioteket – som den største kulturinstitution i de fleste kommuner – mange steder gode, centralt beliggende lokalefaciliteter med lange åbningstider. Særligt attraktiv er også adgangen til bibliotekets brede brugerkreds.

Endelig varetager biblioteket en række særlige kommunale opgaver, bl.a. i form af borgerservice, og har dermed også mulighed for at udvikle sin rolle som et af bindeleddene mellem den kommunale forvaltning og det øvrige lokalsamfund.

Partnerskaberne giver mulighed for at nytænke biblioteksbetjeningen både i det fysiske rum og på internettet. I forhold til den nye model for biblioteksbetjening giver partnerskaber nye perspektiver for at udfolde modellens forskellige aspekter og f.eks. styrke det performative aspekt via samarbejde med andre kunst- og kulturinstitutioner, som det især er set på børneområdet.

Udvalget anbefaler:

- At bibliotekerne tilbyder sig som partner og indgår i partnerskaber med henblik på at styrke og udvikle biblioteket og dets tilbud til borgerne, herunder relationen mellem biblioteket, borgerne og det omgivende samfund
- At bibliotekerne tænker i partnerskaber på tværs af den offentlige sektor, den private sektor og civilsamfundet
- At bibliotekerne indgår i partnerskaber, der afsøger og udnytter nye digitale platforme i formidlingsammenhænge
- At Styrelsen for Bibliotek og Medier og Kulturministeriet i fællesskab arbejder langsigtet på at styrke bibliotekernes motivation og evne til at indgå i partnerskaber.

5. Professionel udvikling

Udvalget anbefaler et forstærket fokus på kompetence- og organisationsudviklingen på bibliotekerne samt en mere strategisk og systematisk tilrettelæggelse af bibliotekets tilbud med udgangspunkt i brugeren.

Bibliotekerne har en vigtig rolle i videnssamfundet, og der stilles en række krav til bibliotekerne for at de kan udfylde rollen. Medarbejderne på bibliotekerne har i mange år arbejdet med omstilling og udvikling som et vilkår, men der er behov for en yderligere styrkelse af kompetenceudviklingen og den strategiske planlægning af bibliotekets opgavevaretagelse.

Informationsteknologi og digitalisering sætter rammerne for en stor del af den faglige udvikling i folkebibliotekerne. Gode it-kundskaber er derfor en basal medarbejderkompetence, og det er afgørende, at alle medarbejdere har mulighed for løbende opdatering af disse kompetencer. Det øgede brugerfokus og de nye opgaver betyder, at biblioteket i højere grad skal inddrage brugere og eksterne samarbejdspartnere i tilrettelæggelsen af nye bibliotekstilbud.

På den baggrund anbefaler udvalget, at bibliotekernes medarbejdere ud over faglige kompetencer får kompetencer på metaniveau: lærings- og forandringskompetencer, relationskompetencer samt dialog- og meningskompetencer. Aktuelt er der behov for at satse på kompetencebehovene inden for formidling, herunder markedsføringskompetencer, undervisningskompetencer og kompetencer inden for informationsteknologi.

Udvalget anbefaler:

- At de enkelte biblioteker lægger en plan for, hvordan de kan understøtte medarbejdernes kompetenceudvikling gennem en bred vifte af muligheder, f.eks. rekruttering, efteruddannelse, organisationsform og sidemandsoplæring
- At den fælles kompetenceudvikling, der i dag organiseres i centralbiblioteksregi, udvides og intensiveres
- At der som led i den offentlige lederuddannelse etableres skræddersyede moduler rettet mod ledere i kultursektoren.